

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “СВ. КНЯЗ БОРИС I” – ГРАД БУРГАС

---

*гр.Бургас, ул. ”Климент Охридски” №31
тел./факс: 84 60 52 / 84 60 53 / 84 60 54*

*e-mail: ou_svkniazboris@abv.bg
www.oukniazboris.org*

**УТВЪРЖДАВАМ,
Заповед № 212/ 16.11.2016 г.
ГАЛИНА ЖИШЕВА
Директор**

ЕТИЧЕН КОДЕКС

**на училищната общност
в ОУ „Св. княз Борис I” – град Бургас**

Съдържание

1. ГЛАВА I. Общи положения.....	стр.3
2. ГЛАВА II. Педагогически и непедагогически персонал.....	стр.3
3. Раздел I. Основни принципи.....	стр.3
4. Раздел II. Ценности и морални отговорности.....	стр.3
5. Раздел III. Взаимоотношения с деца, ученици, колеги, родители и граждани.....	стр.5
6. Раздел IV. Професионално поведение.....	стр.6
7. Раздел V. Лично поведение на педагогическия и непедагогическия персонал.....	стр.6
8. Раздел VI. Конфликт на интереси.....	стр.7
9. ГЛАВА II. Деца и ученици. Права и морални отговорности.....	стр.7
10. ГЛАВА III. Родители. Обществен съвет. Училищно настоятелство.....	стр.8
11. Допълнителни разпоредби.....	стр.9
12. Заключителни разпоредби.....	стр.9

ГЛАВА I

Общи положения

Чл. 1. (1) Настоящият кодекс определя етичните правила за поведение на училищната общност в ОУ „Св. княз Борис I” и има за цел да изгради позитивен организационен климат, изискващ създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование /чл. 174, ал.3 от ЗПУО/, както и да издигне престижа на учебното заведение.

(2) Училищната общност включва: педагогически и непедагогически персонал, деца, ученици и родители, както и широк кръг от обществени звена, които подкрепят и са свързани с училището (Училищно настоятелство, Обществен съвет и др.)

(3) Настоящият кодекс има за цел да очертае моралните отговорности на училищната общност към детето, към семейството, към училищния персонал, помежду им и към обществото.

ГЛАВА II

ПЕДАГОГИЧЕСКИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ.

РАЗДЕЛ I

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ.

Чл.2. (1) Дейността на педагогическия и непедагогическия персонал в ОУ „Св. княз Борис I” се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност, отговорност и отчетност.

(2) Целият персонал е длъжен да изпълнява служебните си задължения, като:

1. спазва действащото в Република България законодателство;

2. осъществява действия, предлага и взема решения, водещи до елиминиране на произвола и до укрепване на доверието към училището като институция;

3. се отнася любезно, възпитано и с уважение към всеки, зачитайки правата и достойнството на личността и не допуска каквито и да са прояви на дискриминация, независимо от пол, раса, етнически произход, религия или вярвания, увреждания;

4. следва поведение, което не накърнява престижа на учебното заведение, както при изпълнение на служебните си задължения, така и в своя обществен и личен живот;

5. изпълнява възложените му функции и осъществява дейността си компетентно, обективно и добросъвестно като се стреми непрекъснато да подобрява работата си в интерес на учениците си, гражданите и защитава интересите на училището.

Чл.3. (1) При работата с децата и с учениците училището основава дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите. /чл. 174, ал.4 от ЗПУО/.

(2) При работата с учениците училището основава дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование. /чл. 174, ал.5 от ЗПУО/.

РАЗДЕЛ II

ЦЕННОСТИ И МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ

Чл.4. Основни ценности, задължителни за работещите в училището:

(1) Компетентност – притежават знания, умения и квалификация за заеманата длъжност.

(2) Ефективност - постигат максимални резултати от труда при минимално физическо и психическо усилие и разход на ресурси.

(3) Отговорност и изпълнителност - имат развито чувство за дълг при изпълнение на

трудовете си задачи и задължения.

(4) Услужливост - услужливи (благосклонни) са към търсещите информация, услуги или съдействие.

(5) Вежливост - имат устойчиво и любезно поведение.

(6) Честност - коректно представят своята гледна точка.

(7) Лоялност - отнасят се почтено и уважително към институцията.

(8) Подходящ външен вид - стремят се да изглеждат по начин, съответстващ на средата, в която работят.

Чл. 5. ОУ „Св. княз Борис I” – град Бургас се стреми към постигане на:

(1) Максимални резултати в образователно-възпитателната дейност.

(2) Обществено признание – създаване на привлекателна визия на учебното заведение.

(3) Ползност за обществото – подпомагане на общественое-икономическото развитие на страната ни.

(4) Колегиални отношения – изграждане на взаимно-приемливи отношения между всички членове на персонала.

Чл. 6. Персоналът е длъжен да познава и спазва:

(1) Специфичните за образователната система нормативни документи.

(2) Закона за квалифицираната информация и ЗЗЛД.

(3) Закона за закрила от дискриминация.

(4) Етичния кодекс за работещите с деца.

(5) Вътрешно-училищните документи – правилници, правила, инструкции, инструктажи и други.

Чл. 7. Морални отговорности:

(1) На всяко дете и на всеки ученик е гарантирано правото на: свобода на изразяване на мнение; свобода на мисълта, съвестта и религия; формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно.

(2) Всяко дете и всеки ученик има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

(3) Всяко дете и всеки ученик има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

(4) Всяко дете/ ученик и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

(5) Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето и ученика.

(6) Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

(7) Да се съобразява със специфичната уязвимост на всяко дете и да уважава негова уникалност.

(8) Да създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

(9) Да подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

(10) Да работи в най-добрия интерес на детето.

(11) Да осигурява на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

(12) Да не участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата и учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

(13) При съмнение за малтретиране да уведомява органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

(14) Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

(15) Когато разбере за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, има моралната и законова отговорност да информира органите за закрила на детето.

(16) Да опазва личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползва

само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти.

(17) Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

(18) Да зачита достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

(19) Да зачита правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето.

(20) Да информира родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стреми да им дава възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволява и да не участва в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

(21) В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, да работи открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогне на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане страна в конфликта.

РАЗДЕЛ III

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ДЕЦА, УЧЕНИЦИ, КОЛЕГИ, РОДИТЕЛИ И ГРАЖДАНИ

Чл. 8. Педагогическият и непедагогическият персонал предоставят качествени услуги, достъпни за всички, като изпълняват задълженията си безпристрастно и без предубеждение, създавайки условия на равнопоставеност.

Чл. 9. Педагогическият и непедагогическият персонал участва активно в процеса на подобряване качеството на предлаганите услуги, като се отнасят внимателно и открито, с необходимото уважение и отзивчивост към всеки. Персоналът е длъжен да има поведение, което да не провокира конфликтни ситуации, а при възникването им, да се стреми към безболезнено разрешаване като контролира емоциите и реакциите си, независимо от обстоятелствата и държанието на външните лица.

Чл. 10. Педагогическият и непедагогическият персонал зачита правата на всички деца, ученици, колеги, родители и граждани, независимо от тяхната политическа, идеологическа, расова, религиозна, етническа принадлежност и увреждания. Въздържат се от дискриминационни действия и показват добро възпитание, уважение и внимателно отношение към всички.

Чл. 11. Педагогическият и непедагогическият персонал е длъжен да изпълнява своите задължения законосъобразно, своевременно и точно, добросъвестно и безпристрастно. Задължават се да предоставят необходимата информация при спазване на действащото законодателство.

Чл. 12. Педагогическият и непедагогическият персонал е длъжен да опазва данните и личната информация, станали му известни при или по повод изпълнението на служебните му задължения.

Чл. 13. Педагогическият и непедагогическият персонал отговаря на поставените му въпроси и изпълнява поставените му задачи, съгласно длъжностната характеристика като при необходимост пренасочва проблема към съответното компетентно лице.

Чл. 14. (1) В своите колегиални отношения педагогическият и непедагогическият персонал се ръководи от принципите на лоялност, взаимно уважения, сътрудничество и йерархична подчиненост.

(2) Педагогическият и непедагогическият персонал няма право да уронва доброто име или да поставя под съмнение професионализма на колегите си чрез неуместни изявления и действия.

(3) Недопустимо е отправянето на обиди, както и дискриминационни прояви помежду им.

Чл. 15. Педагогическият и непедагогическият персонал е длъжен да помага на колегите си за изпълнение на техните служебни задължения в рамките на своята компетентност и функции да работи за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет.

Чл.16. При възникване на спорове между колеги, същите следва да се решават в рамките на добрия тон като е недопустимо това да става в присъствието на външни лица.

Чл.17. В отношенията си с колеги, всеки е длъжен да проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.

Чл.18. Със своето лично поведение и чувство за отговорност персоналът трябва да дава

пример на останалите си колеги, а ръководството и директорът на своите подчинени.

Чл.19. Педагогическият и непедагогическият персонал се отнася с учениците, техните родители и гражданите с нужното уважение, като не накърнява достойнството им, не създава конфликти, не нарушава правата им и не ги дискриминира.

РАЗДЕЛ IV ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 20. Педагогическият и непедагогическият персонал подпомага ръководството на училището, проявявайки висок професионализъм, безпристрастност и активност, както при разработване и провеждане на политиката на МОН, така и при осъществяване на неговите правомощия.

Чл.21. При изпълнение на своите задължения педагогическият и непедагогическият персонал се придържа към лоялно поведение и почтеност в действията си като създава увереност у ръководителя, чиято дейност подпомага, че може да му се довери и да разчита на него.

Чл.22. Педагогическият и непедагогическият персонал изпълнява задълженията си честно и безпристрастно, като не допуска пристрастия да му влияят.

Чл.23. Педагогическият и непедагогическият персонал изпълнява задълженията и функциите си, вменени му в длъжностната характеристика и стриктно изпълнява актовете и заповедите на висшестоящите органи.

Чл.24. Педагогическият и непедагогическият персонал изпълнява само законосъобразните нареждания на директора.

Чл.25. Педагогическият и непедагогическият персонал споделя открито и честно с директора проблемите, с които се сблъсква в своята работа, както и своите идеи и предложения за тяхното решаване.

Чл.26. Педагогическият и непедагогическият персонал следва да противодейства на корупционни прояви и на други неморални такива, които биха уронили престижа и доброто име на училищната институция.

Чл.27. (1) Педагогическият и непедагогическият персонал опазва повереното му общинско имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

(2) Персоналът може да ползва имуществото, документите и информацията на училището само за осъществяване на служебните задължения.

РАЗДЕЛ V ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл.28. (1) Педагогическият и непедагогическият персонал е длъжен да следва поведение, съобразено със законите, с общоприетите морални норми и общочовешки ценности, както и да не уронва престижа на училището и да пази авторитета на институцията, която представлява.

(2) Педагогическият и непедагогическият персонал изпълнява добросъвестно трудовите си задължения при спазване на дадените му указания от ръководството.

Чл.29. Педагогическият и непедагогическият персонал се стреми да не предизвиква с поведението си конфликтни ситуации, а при възникването на такива се стреми да ги преустанови или разреши като спазва спокойствие, контролира емоциите и действията си и не допуска участие в скандали и прояви, несъвместими с добрите нрави.

Чл.30. (1) Педагогическият и непедагогическият персонал се стреми да декларира точно и навреме данните за определяне на данъчните му задължения и да погасява своевременно финансовите си задължения, така че да не уронва престижа на образователната институция.

(2) Педагогическият и непедагогическият персонал трябва да бъде честен и точен по отношение на всякакви финансови въпроси, имащи отношение към професионалните взаимоотношения.

(3) Размерът на финансовото възнаграждение е конфиденциална информация, Проявата на любопитство се счита като признак на неуважение и незачитане труда и

професионализма на колега.

Чл.31. Педагогическият и непедагогическият персонал не допуска извършване на дейности забранени от закона, както и получаването на приходи от забранени със закон дейности.

Чл.32. (1) Педагогическият и непедагогическият персонал придобива и управлява личната си собственост по начин, който не поражда никакво съмнение за възползване от служебно си положение.

(2) Персоналът да избягва сблъсък между служебните си задължения и личните си интереси.

Чл.33. (1) Педагогическият и непедагогическият персонал да се стреми да повишава своя професионализъм, компетентност и квалификация, чрез придобиване на нови знания и умения, свързани с длъжността му и се старее да развива собствения си потенциал и да постига увеличаване на ефективността и качеството на работата.

(2) Персоналът следва да извършва дейността си компетентно, добросъвестно и отговорно.

РАЗДЕЛ VI

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 34. Конфликт на интереси възниква, когато лице, заемащо публична длъжност, има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба. (Съгл. чл. 2., ал.1 от Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси).

Чл. 35. Когато на педагогическия и непедагогическия персонал е възложена задача, чието решаване може да доведе до конфликт на интереси, той е задължен своевременно да информира директора.

Чл. 36. Педагогическият и непедагогическият персонал не трябва да използва своето служебно положение за осъществяване на свои лични или семейни интереси.

Чл. 37. Член на персонала, който е напуснал училището, няма право да се възползва, да злоупотребява или да изнася информация, която му е станала известна поради или във връзка с длъжността, която е заемал.

ГЛАВА II

ДЕЦА И УЧЕНИЦИ. ПРАВА И МОРАЛНИ ОТГОВОРНИСТИ.

Чл. 38. На децата и учениците се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. /чл. 176, ал. 1 от ЗПУО/.

Чл. 39. Право на детето и ученика е да бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му.

Чл. 40. Право на детето и ученика е и да участва в ученически общности и групи по интереси.

Чл. 41. (1) Училищната общност и всички членове се отнасят помежду си с уважение.

(2) Лична отговорност на детето и ученика е:

- а) да бъде учтив и добронамерен със съучениците си, да уважава и да не накърнява честта и достойнството на другите, да се стреми към и приятелски отношения със съучениците си.
- б) да не решава конфликтите в училище с агресия;
- в) да спазва правилата за поведение в училище;
- г) да иска съвети от учители и родители, когато се налага;
- д) да уважава различните мнения;
- е) да оказва помощ на нуждаещите се;
- ж) да изисква информация по всички интересувачи го въпроси;
- з) да се явява в училище с облекло и във вид, които съответстват на положението му на ученик и на добрите нрави.
- и) да пази авторитета на училището и развива добрите училищни традиции.

Чл.42. Всяко дете и ученик спазва добри взаимоотношения с учители, родители и всички служители и пребиваващи на територията на училището лица.

ГЛАВА III РОДИТЕЛИ. ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ. УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО

Чл. 43. Сътрудничеството и взаимодействието между училищната общност се осъществяват чрез срещи, консултации, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходимо.

Чл. 44. Сътрудничеството се осъществява на основата на добри взаимоотношения, спазвайки всички нормативни актове в системата на предучилищното и училищното образование.

Чл. 45. Спазват се националните принципи в системата на предучилищното и училищно образование /чл. 3, ал. 2, т. 3-7, т.11 от Раздел II на ЗПУО/:

- (1) равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- (2) равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- (3) запазване и развитие на българската образователна традиция;
- (4) хуманизъм и толерантност;
- (5) съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
- (6) ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието.

Чл. 46. Основните цели на сътрудничество са /чл.5, ал.1, т.1, т.8, т.9, от Раздел III на ЗПУО/:

- (1) интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
- (2) формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
- (3) формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания;

Чл. 47. Родителят /настойникът/ във взаимодействието си с детето си да:

- (1) проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
- (2) следи и насърчава неговите успехи;
- (3) го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
- (4) съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
- (5) се съобразява с индивидуалните потребности и желания на детето;
- (6) се интересува от мнението на учителите и ако това е в интерес на детето, да се съобразява с тях;
- (7) създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 48. Семейството да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл. 49. Родителят да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие като зачита детето и спазва основните му права.

Чл. 50. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

Чл. 51. Родителят да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

Чл. 52. Родителят във взаимодействието си с училищния персонал да зачита достойнството и да не уронва авторитета му.

Допълнителни разпоредби

§ 1. Всички констатирани нарушения на настоящия кодекс се разглеждат от Комисия по етика към ОУ „Св. княз Борис I“.

§ 2. Комисията по етика е съставена от:

1. Директорът на училището.
2. Членове на педагогическия и непедагогическия персонал.
3. Членове на Училищното настоятелство.
4. Членове на Обществения съвет.

Заклучителни разпоредби

§ 3 Настоящият Етичен кодекс е изготвен във връзка с чл. 7, ал.1, т.16; чл.11, ал.1, ал.2 т.1 от Закон за финансово управление и контрол в публичния сектор /Обн. ДВ. Бр.21 от 10.03.2006 г./, чл. 175 от ЗПУО /Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 01.08.2016 г./, и влиза в сила от датата на утвърждаването му.

§ 4. Етичният кодекс е приет с протокол от 15.11.2016 г. от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, училищното настоятелство и ученическото самоуправление /чл. 175, ал.1 от ЗПУО/.

§ 5. Всички членове на училищната общност са длъжни да се запознаят с разпоредбите на настоящия кодекс.

§ 6. При неспазване на нормите на поведение, съдържащи се в Етичния кодекс, всеки член на училищната общност носи отговорност съгласно Кодекса на труда, Националното българско законодателство и всички нормативни актове на ЕС, свързани с правата на децата.